~~17/7~~ - 34 - M

GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna
Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU.
MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI REDOVITO SVAKI UTORAK I PETAK U JUTRO
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
Telefon interurban za upravu i tiskaru broj 47

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1,50
PRETPLATA MJESEČNO: 10 DINARA
INOSTR. TROMJES. D 45 - RUKOPISI SE NE VRACAJU

GODINA II
ŠIBENIK, 17 JULA 1934
BROJ 106

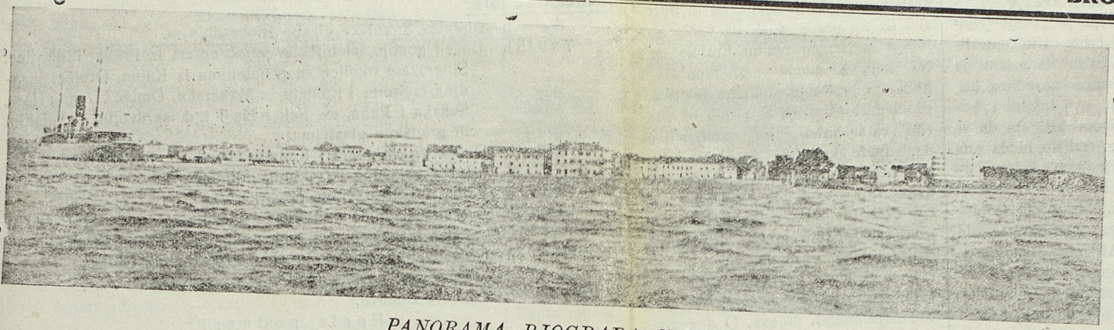

PANORAMA BIOGRADA N-M

Razne vijesti

agrebački veslači koji učestvuju ov. mj. na utakmicama za prven- države u Beogradu, krenut će sa rcem na put iz Zagreba do Beo- a Savom.

aba berba grožđa na otoku Kr abilježena je ove godine jer je nospora uništila lozu u nekim elima.

ogodišnja turistička sezona je bolja nego prošle godine. U cu junu stiglo je u Split 1488 ćih i 1733 stranih putnika.

š šahovski majstor Vasja Pirc jeu Splitu simultanku protiv 23 splitskog šahovskog kluba, te 13 partija, 3 je partije remisi- izgubio 6.

ro je Dovgaleski, bivši sovjetski ik u Parizu. Dovgaleski je bio du treći sovjetski poslanik u

komada starog srebrnog nov ao je seljak Živković iz Štitara lav. Broda preoravajući njivu. je iz vremena kralja Sigi-

a francuskih udžbenika u Moskvi

skvi će se ovih dana otvoriti francuskih udžbenika. Iz Fran- e već stiglo 600 egzemplara knjiga i udžbenika. Izloženi udžbenici za srednje i više aročito će bogato biti zastu- torija, geografija, pedagogika atika.

a koža, cipela i šport. predmeta
ksandar ANWEILER
NIK, ulica Kr. Tomislava 4
alna radiona za sve vrste
BOJADIŠEMO KOŽ-
KAPUTE. Popravljamo
i kaljače i gumene cipele.

i čisti i bojadiše odijela
najbrže uz umjerenu cijenu
oznata i odlikovana radnja
M. DOMIĆ
Kr. dvorski dobavljač
SPLIT
Parna praon. i gladion. rublja

**su svega mjesta
ljite redovito dopise**

PROGLAS BIOGRADSKE OPĆINE.

GRADJANI!

Jadranski stražari iz cijele naše države spremaju se u Biograd da učestvuju na proslavi posvete zastava ogranaka Biograda n/m, Preka i Zemunika, te da tom prilikom obnove svoj sveti zavjet: **„Sve za Jadran!"**.

Dužnost je naša nesamo, da urodjenom nam slavenskom gostolubivošću dočekamo mile nam goste i kumove zastava naših, nego da i mi damo tih dana oduška našoj ljubavi i privrženosti našem moru.

Biograd na moru je u prvom redu zvan da pokaže tu ljubav, jer baš ovdje oko zidina stolnog i krunidbenog grada Biograda, bio se boj o prevlast na našem moru. Ondašnjim nehatom našim i ne znajući cijeniti važnost mora izmakla nam je iz ruku dotadašnja vlast nad Jadranom a skupa s njome nestade slobode našeg naroda na obalama **Jadrana**.

Jadranska Straža postavila je sebi i svakome geslo: **Čuvajmo naše more!"** da se kobni udes, uslijed vlastitog nemara ne bi opetovao.

Osam stoljeća robovanja tudjinu podučilo nas je i dokazalo da nema slobode bez slobodna mora.

Vrijeme je teklo, carstva su padala i nakon punih 800 godina **„Bijeli orlovi"** noseći slobodu spustiše se na obalama **Jadrana**.

Danas smo ponovno svoji na svome.

Danas opet narodna zastava slobodna leprša nad valima našeg plavog mora.

To naše divno more, koje znači slobodu i otvoren put u cijeli svijet, a koje je otkupljeno drugim morem, morem krvi naših heroja, hoćemo za uvijek i od svakog da očuvamo i za njega sve damo.

NARODE!

Ponosni smo što zastavi Biograda nekadašnjeg prestolnog grada kumuje pri posveti Oblasni Odbor Jadranske Straže Beograda, dične prestolnice naše, u čije ime dolazi g. ministar Dr. Dušan Peleš.

Proslava posvete zastave trajat će dva dana i to subotu i nedjelju dne 21 i 22 ovog mijeseca.

U vidljiv znak naše radosti okitimo domove naše narodnim zastavama, cvijećem, sagovima i rasvijetlimo obe večeri naše prozore.

Uzmimo učešća u proslavi, povorkama i manifestacijama i dokažimo našu ljubav prema našem divnom moru, prema Jadranskoj Straži i njenom visokom pokrovitelju **Njegovom Kraljevskom Visočanstvu Prestolonasljedniku Petru**, a preko našeg mora, preko naših gora i dolina nek čuje svatko naš jednodušni i sveti zavjet:

Sve za Jadran, a Jadran ni za što!

OPŠTINSKA UPRAVA BIOGRAD N-M.

Pretsjednik:
ROKO PELICARIĆ s. r.

Odbornici: Jovo Šeat s. r., Šime Pedišić s. r., Mijo Bačkov s. r., Šime Barbaroša s. r., Ive Natulić s. r.

Još jedan izum Nikole Tesle: radiovoz

Naš je zemljak Nikola Tesla izumio „zrake smrti", a sad naše novine u Americi javljaju, da će u najskorije vrijeme biti pušten u saobraćaj radio-voz izum našeg slavnog izumitelja Tesle, koga američki listovi nazivaju čarobnikom tehnike, on je u posljednje vrijeme bio zauzet proučavanjem prenosa električne energije jakog napona bezžičnim putem. Poslije višegodišnjeg rada uspio je da izgradi ovaj radio-voz, koji će dobivati svoju energiju, za pokret iz naročite električne centrale, ali ne preko kakvih žica nego direktno kroz uzduh. Radio-voz radiće na pruzi, koja je dugačka oko 60 km. Pronalazeći ovo Tesla je pronašao i „zrake smrti".

Zaštita malih dužnika

Ovih dana boravila je deputacija trgovaca, obrtnika i gostioničara iz raznih krajeva države. Deputacija je posjetila pretsjednika Narodne skupštine dra Kumanudija i ministra trgovine Demetrovića. Ministar Demetrović je održao s deputacijom dužu konferenciju te na kraju izjavio, da će u najkraće vrijeme biti izdana uredba o zaštiti dužnika iz redova malih trgovaca, obrtnika i drugih slobodnih zvanja.

Propaganda za naš turizam na Jadranu

U drugoj polovici oktobra o. g. biće u Splitu priredjena propagandistička umjetnička izložba fotografija našega Primorja. Ovom izložbom želi se prikazati specijalno čitavo naše Primorje u fotografiji da se vidi koliko su ljubitelji našeg Primorja obradjivali fotografijom prirodu ovoga kraja, floru i faunu, nošnje, umjetničke objekte it.d. Izložbu će prirediti Izvršni odbor J. S. u Splitu koji poziva sve stručnjake i amatere da pošalju svoje najbolje snimke. Sve dobre snimke odkupiće J. S. i upotrebiti za posebno luksusno izdanje o našem Primorju. Drugi dio koji ne udje u tu knjigu biće odštampan u umjetničkom prilogu Revije. Postoji nada da će i ovog puta fotoamäteri sudjelovati u velikom broju. Gojimo nadu već sada da će ista izložba iza Splita biti prenesena i u Šibenik.

GUGLIELMO FERRERO:

Da li će fašizam doskora pasti?

Italija je od 1915 do danas izgubila tri četvrtine svoga bogatstva. To je konstatovano u jednoj službenoj izjavi šefa vlade pred parlamentom. To je propast za moju nesretnu domovinu. Ali ova ruina još nije najveća nesreća koja je nju zadesila. Ekonomska propast pogoršana je nemogućnošću da se nadje lijek toj situaciji.

To je tačka na koju bi zemlje koje se dive fašizmu trebale da obrate svoju pažnju. Jer ta tragična nemogućnost je djelo današnjeg režima, koji je nametnut Italiji 1922 g.

Jedna vlada, koja je poslije jedanaest godina apsolutne i nekontrolirane vlasti primorana da prizna da su iščezle tri četvrtine narodnog bogatstva, priznala je svoj totalni i konačni neuspjeh. Nema više šta da se očekuje od nje; trebalo bi da ona bude zamijenjena jednom vladom koja je sposobna da uspostavi nacionalno bogatstvo. Ljudi koji bi se mogli prihvatiti toga herojskog posla postoje u Italiji. Ali mogućnost da ti ljudi budu pozvani da zamijene sadašnju vladu normalnim putem, ne revolucionarnim, onako kako se to čini u civilizovanim zemljama, postoji samo u teoriji. Eto zašto se Italija danas nalazi u najstrašnijem momentu svoje historije.

U teoriji, ponavljam to, ta mogućnost još postoji. Kralj ima pravnu i političku vlast da, kada hoće, promijeni vladu. Dešava mi se često da se začude moji prijatelji u inostranstvu, kada im kažem da je fašizam samo vraćanje apsolutnoj monarhiji od 1815. Niko ne zna da je jedan zakon, koji je donijet 1927, oslobodio kralja obaveze da potpisuje dekret o ostavci vlade, dajući mu ujedno ovlašćenje da taj dekret potpiše šef nove vlade, to jest ministar koji će zamijeniti šefa vlade u ostavci. Kralj Italije može sada kad god hoće smjeniti šefa vlade, a da ga prethodno i ne obavijesti o tome: on ima samo da pozove njegovog nasljednika i da mu naloži da potpiše dekret kojim se smenjuje njegov prethodnik. To je u svojoj potpunosti apsolutna vlast od 1815.

Pravnoj vlasti dodaje se politička vlast, bez koje bi kraljevski autoritet bio samo nominalan. Neosporno kralj komanduje vojskom. Trebalo bi ne znati šta je to jedna stara apsolutna ili polu-apsolutna monarhija, pa pretpostaviti da bi vojska odbila da maršira onoga dana kada bi trebalo da pomogne jednu operaciju te vrste, a koja je sasvim legalna.

Teškoća je uostalom u situaciji koja je stvorena za jedanaest godina autoritativne vlade. Poslije jedanaest godina ove vlade, nema više u Italiji ni političkih partija, ni parlamentarnog ljudstva, ni štampe. Birokacija, izopačena duhom partije i neodgovornošću, izgubila je sve vrline koje su je bile učinile solidnim osloncem jedinstvenosti: naročito integritet i odanost. Omladina nije, kao što se to misli, zadojena fašističkim duhom, već tone u jedno strašno neznanje i potpunu ravnodušnost prema velikim javnim interesima. Izuzev zanata ili ma kakve profesije koja je potrebna da se zaradjuje malo novca, ona se bavi samo sportom.

Javni duh je potpuno atrofiran. Sita svega, očajna, zemlja misli samo na to da živi iz dana u dan i ne vjeruje više ni u šta. Francuzi se ponekad čude neprijateljstvu protiv njih, talijanski narod je ljut više ili manje na cio svijet. Svjetski rat je bio jedna od najvećih katastrofa u njegovoj historiji: on je izgubio skoro sve bogatstvo koje je bio nagomilao i ono malo slobode koju je bio osvojio u devetnaestom vijeku: treba li se čuditi ako tolike nesreće remete vedrinu njegovog rasudjivanja?

Inteligentnih i pametnih ljudi, koji su ozbiljno odani svojoj zemlji, ima još u Italiji. Ali oni su raspršeni. Jedan dio živi u inostranstvu. Kako bi kralj mogao da ih skupi, da ih udruži i da im preda vlast na način koji je do sadašnjeg režima prakticiran? Na koju bi snagu mogli računati ti ljudi za rješenje tolikih nerješivih problema? Pomišlja li se što bi značilo za te inteligentne, ozbiljne i odane ljude, koji žele da služe državi a ne da iskorišćuju vlast, — da preuzmu upravu jedne zemlje koja sa tri četvrtine smanjenim bogatstvom, treba da podmiruje vise nego udvostručene javne rashode.

Državni budžet i njegov deficit dovoljni su da izazovu vrtoglavicu i kod najsolidnijih umova. O dugovima i deficitu države objavljuju se s vremena na vrijeme zaprepašćujuće cifre. Ali istina je da niko nezna ni koliko je stvarno deficit ni koliki su dugovi.

Koliko su, na primjer, porasli neregulirani računi iz prethodnih godina? Računa se da ih ima 30, 40 ili 60 milijardi, pa čak i više. Jedan veoma kompetentan čovjek rekao mi je prije nekoliko nedjelja da se to neće nikada znati. Kontabilitet je toliko maglovit, da ni jedan finansijski genij nikad neće uspjeti da ga rasvjetli.

Situacija je bezizlazna. Pa ipak, jedan narod ne može nastaviti beskonačno da se osiromašuje u korist države, koja postaje sve više nezajažljiva i rasipnička. Kontradikcija će morati u jednom momentu da se riješi na jedan ili na drugi način. Zbog toga vjerujem da Evropa ide u susret tragičnim iznenadjenjima i neočekivanim dogadjajima. Situacija u kojoj se nalazi Italija nema presedana u historiji. U jednoj manje ozbiljnoj formi ta situacija vlada i u drugim zemljama, u Njemačkoj, na primjer. Ona će, za godinu ili dvije, postati svuda isto tako oštra kao što je u Italiji. Pošto je Zapad zaronio u jedno tako nesvijesno stanje, da ne primjećuje ništa, sami dogadjaji će ga trgnuti iz te njegove umrtvljenosti. Nad jednim velikim dijelom zapadnog svijeta skoro već dvadeset godina upravlja se na jedan tako besmislen način, da nepredvidjene i veoma ozbiljne reakcije postaju neizbježne.

Jedno manje revolucionarno rješenje bilo bi još, u Italiji, jedna jaka inicijativa Krune. Kralj, kao što sam rekao, ne može više ništa učiniti u ustavnoj formi radi pripreme za vraćanje jednom podnošljivom režimu razuma i slobode. Snage na koje bi on trebao da računa suviše su progonjene i rasturene. Kralj bi možda mogao pokušati ako bi uzeo lično odgovornost za promjenu i uložio potreban napor da se pokuša popravljanje situacije. Prije deset godina, jedna operaciju te vrste mogla je uspjeti: teškoće bi danas bile mnogo veće, a izgledi na uspjeh mnogo manji. Nada je veoma slaba; ali to je još jedina preostala nada da Italija izbjegne jednu potpunu revoluciju kao što je ruska revolucija.

Program velikih svečanosti za dan Jadranske Straže u Biogradu n/m

Dana 22 jula o. g. u kraljevskom prestolnom i krunidbenom Biogradu na moru posvećuju se tri zastave triju najizloženijih ogranaka Jadranske Straže: Biograda, Preka i Zemunika. — Istoga dana održava se u Biogradu skupština Splitskog Oblasnog Odbora.

Subota 21 jula

19—20 h	Koncerat Sokolske Glazbe na obali
20.30 h	Bakljada i iluminacija mjesta
21.15 h	Zbor pred tribinom na obali (otvara presj. M. O. J. S. pozdravnim govorom i podijeljuje riječ delegatu izvršnog odbora J. S. gosp. D.ru Iliji Despotu.
22.— h	Svečani koncerat opernih prvaka i umjetnika iz Beograda—Zagreba—Ljubljane u Grand Hotel „Ilirija“.

Nedjelja 22 jula

6.— h	Budnica Sokolske glazbe Biograda n-m.
7—9.15 h	Doček gostiju izletničkim parobrodima iz Preka i okolice, Šibenika i okolice sa prijateljima iz Knina, Drniša, Skradina, iz Splita i Kaštela, iz Makarske, Omiša i Dugog Rata, Sušaka i Raba, ev. Sali i Iža i t. d. sa svojim sokolskim ili gradskim glazbama.
9.30 h	Doček gg. Ministra i Kumova, bana Dr. Jablanovića i članova oblasnog i izvršnog odbora J. S.
10.— h	Velika manifestaciona povorka
10.30 h	Svečana sjednica opć. vijeća na kojoj će gosp. Min. Anton Peleš biti imenovan poč. građaninom općine Biograd n-m.
11.— h	Oblasna Skupština koju otvara presjednik Oblasn. Odbora gosp. Dr. Lavš.
11.30 h	Posveta zastava.

Posle podne:

15.30 h	Plivačke i veslačke utakmice na kupalištu „Soline“.
17—19 h	Vježbe Sokola, mornara i vojnika te koncerat zbora J. S. iz Šibenika sve na sokolskom sletištu.
20.30 h	Svečana iluminacija mjesta i okolice te bogata vatrometna priredba. U meduvremenu vučenje zgoditaka bogate lutrije.
21.30 h	Svečani Monstre koncerat u Grand Hotel „Ilirija“ prigodom dana Jadranske Straže u Biogradu.
	Ispraćaj gostiju.

Nekoliko važnih predloga

Biograd 13 7 -1934.

Više puta je pisano u „Narodnoj Tribuni“ o neophodnoj potrebi zaustavljanja parobroda brzih pruga br. 1 i 2, ali na žalost uzaludno premda svak uviđa tu potrebu. Jadranska plovidba, kada zna da je to nebi ni najmanje štetilo niti bi joj pak smetalo, ipak ostaje i nadalje tvrdokorna, i ne popušta očigledno, ne vodeći računa o potrebama Šibenika i Biograda. A što je još žalosnije ne nalazi se za shodno niti da se obrazloži i opravda ta naredba. A što je najinteresantnije u svim novim voznim redovima Jadranske plovidbe piše da se parobrodi po želji zaustavljaju u Biogradu, dok u stvari, oni samo prolaze pored njega ne ticajući ga. Kada su već to stavili u vozni red, zašto se i ne drže toga pošto je zaustavljanje i onako neophodno potrebno.

Smatramo da bi se bar za veliku proslavu Jadranskog dana u Biogradu koja se odrzava 21 i 22 t. mj., mogli parobrodi zadržavati, te bi se prema tome, mogle prodavati i karte za brzu prugu br. 1 i 2 iz Šibenika za Biograd i natrag. Samo bi to trebalo odmah javiti da bi publika blagovremeno znala.

* * *

Opazili smo kako su u Splitu uveli za sezonu dnevne i nedjeljne redovite izlete, kao i večeri na moru; za Rab se uvela nedjeljom brza pruga iz Sušaka parobrodom „Zagreb“; kao i za sva bliža okolna mijesta iz Sušaka redovno više puta nedjeljno. Sve se to uvelo sada *u toku sezone* bez obzira na raspoložive parobrode. Na drugoj strani vidimo da se za Šibenik i Biograd nije moglo dobiti nikad ništa.

Ako to do sada nije učinjeno zašto se nebi mogla uvesti

nova izletnička pruga

koja bi svake subote oko 6-7 sati poslije podne odlazila iz Šibenika za Biograd, a sa povratkom iz Biograda u nedjelju u veče oko 11-12 sati. Na ovaj način imali bi koristi pored ostalih i oni izletnici koji bi hljeli da se koriste nedjeljnim izletničkim kartama koje su uvedene za redovite pruge. Jer se sada sa ovim izletničkim kartama, zbog rđavih veza za povratak, po dolasku u Biogradu oko 11 sati ujutro može samo ručati i odmah posle toga t. j. oko 3.30 parobredom mora se natrag za Šibenik. *Pa neka onda neko kaže da je to udoban vozni red (!)*, po kome izletnik u Biogradu ne može skoro ništa ni da vidi, a kamo li da se odmori na lijepoj pjeskovitoj plaži, i u divnoj borovoj šumici.

* * *

Da nebi pak ovaj parobrod uzaludno stajao u Biogradu, preko nedjelje, mogao bi se upotrebiti za

izlete iz Biograda

na Tkon—Čokovac, Filipjakov, Sukošan, pa i za onaj biser Jadrana oko Koronate do Sali, Iža, pa i za Šibenik slapove Krke i t. d

Pojmljivo je da stranci koji dođu na ljetovanje žele mira i odmora, ali žele i izletâ i razonode. Zaslugom g. Karaganjana i g. Sandalića, oni imaju sav onaj konfor i sve one razonode i zabave, koje im se mogu pružiti u jednom prvorazrednom hotelu, pa bi ih i Jadranska plovidba mogla zadovoljiti u pogledu izleta, jer bi time najviše koristila Biogradu i samoj sebi.

Mi se nadamo da će se bar ovim skromnim željama udovoljiti, kada se već do sada vrlo malo vodilo računa o Šibeniku i Biogradu.

Naročite preporučamo vrednom našem otpravništvu J. P. da ono na tome proradi i da ove predloge najtoplije preporuči nadležnima. t.

Podmirite pretplatu!

GRADSKE VIJESTI

BI VRLO POTREBNO da ka plovidba u subotu poslije po dolasku splitskog voza sta- n izletnički parobrod za Bio- ko bi izletnici mogli da pri- predvečerju velikog dana J. i velikom monstre-koncertu, se u subotu održati u Hotelu uz sudjelovanje prvoklasnih snāga iz Zagreba, Beograda ne.

SLAVA FRANCUSKOG NA- G PRAZNIKA. U subotu je lub prijatelja Francuske, pro- rancuski narodni praznik pri- soiré na terasi Hotela „Krke". tvu mnogobrojne ugledne pu- uzika je otsvirala Jugoslaven- nnu, a zatim je g. Sima Ma- održao lijepi govor o našem tvu sa Francuskom. Poslije otsvirana Marseljeza a zatim granka do duboko u noć.

REĐENI SU: gg. Krstić Lju- Šibenik u VII gr., Miloš Tri- . šk. nadz. u Šibeniku u V f. Farčić P. Antun Šibenik u step.

AJEVI I PRINUDNA PORAV- U toku mjeseca juna 1934 bilo je otvoreno u cijeloj zem- stečajeva i 39 prinudnih po- van stečaja. U istom mjese- e godine bilo je 20 stečajeva ídnih poravnanja van stečaja.

AVA za primanje ličnog a na skupoću — plate — e — po rešenju Ministar- veta br. 143126/I. br. 14311/I. 3/I. od 11 IV 1934. („Službene br. 84. XXI. od 13. IV 1934.)
se u tisk. Vitaliani i sin Šibenik

PROSLAVA VATROGASNOG DANA. U nedjelju je svečano proslavljen novi vatrogasni praznik 15 juli. Taj dan je uzet za slavu kao uspomena na dan kada je Nj. V. Kralj potpisao zakon o vatrogasnoj službi.

Ujutru je otslužena svečana služba u stolnoj crkvi, kojoj su prisustvovali svi vatrogasci, sa g. Bačinićem na čelu, a zatim je u društvenim prostorijama održana svečanost, kojoj su prisustvovali predstavnici vojnih i civilnih vlasti kao i mnogi ugledni građani. Gostima je priređena zakuska za vrijeme koje je g. Bačinić održao govor o važnosti toga dana za vatrogasce. Na kraju su priređene ovacije Nj. V. Kralju. Domaćin slave bio je podnačelnik g. Bačinić.

DOBAVA STOČNE HRANE. Na osnovi naredjenja gosp. Ministra vojske i mornarice E. P. br. 6.600 od 14 juna 1934 god. i ove godine izvršiće vojne vlasti komisijsku kupovinu stočne hrane: sjena, slame, zobi i ječma na području ove diviziske teritorije i to: u Mostaru, Nevesinju, Sinju, Kninu, Benkovcu i Šibeniku. Kupovina počinje: za sjeno 20 jula, a za slamu, zob i ječam 1 avgusta 1934 godine. Akt T. I. Komore Split br. 2072/3/34.

SUĐENJE RADI KRAĐE, I KUPOVINE KRAĐENIH PREDMETA Juče je pred ovdašnjim okružnim sudom izrečena osuda obalnim radnicima Niniću koji je osuđen na 18 mjeseca, Juniću na 8, Blaću na 6 i Dražančiću na 6 mjeseci zatvora, radi krađe nekih stvari sa parobroda kao i za krađu motora iz „La Dalmatienne".

U isto vrijeme suđeno je gg. Stipi Šari, Vukovu, Todoroviću i Bogdanu radi kupovine krađenih stvari. Gosp. Stipe Šare osuđen je na novčanu kaznu od 480 din.- jer je sud stekao uvjerenje da je za konope i dr. stvari optuženi mogao znati da su ukrađeni dok je u pogledu motora riješen, dok su ostali riješeni optužbe.

POSMRTNI OSTACI PJESNIKA KOROLIJE bit će preneseni u Kistanje u rodno mjesto pjesnikovo, gdje će biti sahranjeni na pravoslavnom groblju Sv. Spasa.

„VILA VELEBITA" sa pitomcima pomorske akademije stigla je u našu luku i zadržala se cijelu nedjelju.

JOSIP JADRONJA – Sibenik
Međunarodno otpremništvo agentura, komisionalna, pomorska poslovnica
Poveljeni
Trgovački - Pomorski Mešetar.
Utemeljeno 1906. - Brzoj. Šped.
Jadronja Telef. broj 3 i broj 27
Komision. skladišta i zastupstva prvih tvrtka i tvornica u tuzemstvu i inozemstvu

Benkovac

Posjeta g. Dr. B. G. Angjelinovića ministra za fizičko vaspitavanje naroda Benkovcu

U petak 13 ovog mjeseca bio je priređen vrlo lijep i srdačan doček, gosp. ministru Dr Andjelinoviću, od građana i seljaka ove općine.

Još od rana jutra seljaci i sokolske čete iz svih mjesta gdje postoje, počeše stizavati u varoš u velikom mnoštvu, te su davali svečan izgled čitavom mjestu. koje je nestrpljenjem čekalo na dolazak g. ministra.

Zvukovi glazbe najaviše dolazak g. ministra, našto iz sakupljenog mnoštva prostrujaše burni i neprekidni poklici: Živio!

Kad se poklici stišaše općinski pretsjednik g. O. Knežević zaželio je g. ministru iskrenu dobrodošlicu ističući, da ovoj posjeti dava visoko značenje, obzirom na istaknuti položaj kojeg zauzima u radu i nastojanjima za očuvanje tekovina nacionalnih sloboda na našem Jadranu.

U svom govoru moli g. ministra za aktivnu saradnju, za boljitak ovih krajeva, koji su vazda u prošlosti pá i u sadašnjosti očuvali svoju čistu i neokaljanu slavensku dušu.

G. Ministar toplo se zahvalio gosp. pretsjedniku i prisutnima, najprije na vrlo lijepom dočeku, za koji kaže, da ovu velebnu manifestaciju nesmatra svojoj ličnosti, već da je ovo odjek duše narodne, odjek lojalnosti i ljubavi prema uzvišenom domu Karađorđevića i Kraljevini Jugoslaviji.

Pozivlje prisutne, da u ovoj vjeri i čistom i neokaljanom dosad svom patriotizmu prosljede dalje.

Za vrijeme ovih govora, neprestano su se nizali oduševljeni poklici Njeg. Vel. Kralju, Kraljevskom Domu i Jugoslaviji.

Po završenom govoru g. ministar je krenuo da razgleda položaj i gradnju, gdje narod ovog kraja, podiže vidni spomenik zahvalnosti besmrtnom Kralju Petru I Oslobodiocu, te je osobitim interesovanjem promatrao prve temeljne radove.

Nakon toga g. ministar se je uputio u Sresko Načelstvo, gdje je primao posjete, te je nakon kratkog odmora ispraćen od sakupljenog mnoštva i uz svirku sokolske glazbe proslijedio put za Novigrad.

ETON.

vodna literatura

a knjižara „Epoha" — Ju- rhardt: „Ulice bez kraja" Problemi sadašnjice"

rata do 1930 god. naša pre- eratura bila je lako shvaće- vnom ispunjala je knjižarski i prostor sa presićenim roman topističkim, individualnim ro- dekadentnog Zapada, koji su blonima, u većini, mogli ra švelje (i. t. d.) ali intelektual- ječnog književno obrazovanog dbijali su, sa svojim nekriti- rima, izživljenih, nestvarnih, ih tema. Možda radi toga, ao spontani izrazi neod- oca i čitalačke publike, nije teresa za dublju i stvarniju koja je po mediokritetskim na bila ista, dapače knjiški aše, u mnogočemu početne tivne, regionalne i suhopar- ve literature. Iz svega proiz- ajveći grijeh neodgoja čita- sama publika, a zatim na- e konzervativni faktori i te- koji su bili nepokretni bez napadnu jednu konzervativ- i spekulaciju izdavača, koji nost smatrali trgovinom, a uhovnom potrebom našega naših ljudi.

kompetentnijim kritičarima avna dokázano, da je prevo ura potrebna, ali samo kada se ozbiljno shvati, kada se iznaša i presijava sa dubokom kulturnom, svijesti i književnim kritèrijem, imajući u vidu specifično naše duhovne i socijalne prilike, — davajući život i svijet, koji nije desničarski konzervativan, ni romantičan (i t. d.) — već progresivan, stvaran i sveopći: svečovječanski izraz.

Osim toga mi smo godinma bili odaleéeni od svih progresivnih, reakcionarnih, novih pojava u inostranoj literaturi, a jer nismo imali dobrih prevoda, nismo čak bili potpuno ni obaviješteni o tim novim idejnim stremljenjima čovječanstva koja su svugdje u svijetu nicala, a koja su morala da i nas zainteresuju, da udju u našu književnost što prije, a ne poslije deset dvadeset ili više godina, kad ih tek životom shvatimo i na sebe primjenimo,

U više navrata češće je dokazivano da se prevodnom literaturom horizont naših duhovnih stremljenja proširuje i jača približavajući se ostalim književnostima, ne dá ih se kopira, — već da se iz njih izvuče ono što nam je potrebno: ono što mi nemamo. Naša literatura malena i mlada i ona će polako kroz život, uzore i presijavanja dati svoj individualni izraz i pećat svemu.

Za prevodnom literaturom su odavno kod nas pravi teoretičari, kritičari i književnici, čisto vàpili Tako, kada se je pred trideset i tri godine osnovao „Srpski Književni Glásnik", kritičar toga doba, te sredine, dao je nekòliko interesantnih mišljenja o prevodnoj literaturi u književnim listovima, koji bi to morali obavljati, radi tadanjeg malog i nikakvog broja izdávačkih knjižara: „Kada bi netko metodično i s naučnom potpunošću proučio naše današnje književne prilike i potrebe, on bi, sumnje nema, morao doći do tog zaključka, da je za nas, za sada, jedno od najvažnijih potreba pozajmiti iz stranih književnosti ono je našoj najpotrebnije. (B. Popović: Ogledi, knjiga Istr. 88).

Mislim da bi se ovo sa nekim dodacima, bez ikakovih komentara moglo reći i danas.

* * *

Već ranije 1930 god. prevodna literatura uzima drukčiji smjer, stvaraju se moderna nakladna poduzeća, koja u svojim besprikornim izdanjima iznašaju kroz socijalnu literatura, stvaran kolektivan život, sa svim njegovim bitnim elementima koji bi se mogli zamisliti i preniti u našu sredinu i naš život, jer su mu problemi svakodnevni i svačiji. To je obično literatura o malograđaninu, o plebsu, koji je nemilosrdno, društvenim i socijalnim poretkom (neporetkom) bačen na ulicu, sa svim svojim sitninim staleškim životnim jadima, težnjama i nepravdama.

Naravski i u ovome početku, kao i u svim počecima, bilo je mnogo šta zàboravljeno, nepotpuno, sa glavnom greškom, da se gledajući, zaštićujući i boreći za životna i društvena prava onih sitnih, prezrenih i pogaženih, zaboravilo ná visoku vrednost „profane" umjetnički dotjerane i izgrađene književnosti, koja je osnovni bit dotadanjeg stvaranja, a kroz koju se u raznim nijansama filtruje gospodski i udobni život kao u filmovima. Osim toga zaboravio se glavni princip, da se dobrim prevodima proširi duhovni horizont i da se izraze nàjpreče duhovne težnje i gibanja i da dođe do izraza naš većinom seoski život. Tako, u ovim novim prevodima pretežno se je stavljala najveća važnost na buntovni, iskidani i vapijući krik gladnoga i isisavanoga čovjeka — radnika radi njegovih društvenih i materijalnih neuvrateženosti, koje su izrāz gnjile sredine, gnjilog društva, kòje treba jedino rušiti, i iz osnova graditi da se preobrazi. Pa ma kako i koliko sve to bilo socjjalno, zdravo ili nezdravo ipak je bilo preuranjeno, a tim previše nekritički izradjeno, jer u mnogome je dominirala ideja da se zadovolji ulica, da se dadu prvenstveno svi oni problemi, koji nju zanimaju. To je naravski većinu čitaoca bez ikakve ili vrlo slabe i mutne predliterature uzbudilo, razdražilo i u njima stvorilo zagušljivu atmosferu, neventilovanu i nefiltrovanu našom književnosti, jer ona uopće nije bila toliko razvijena, dotično popularisana i razvikana da zadovolji u većini hirovitu i nekritičnu publiku, koja ju je zato nepravedno potcjenjivala i negirala.

(svršiće se.)

Budite pretplatnici „Nar. Tribune"

SPORT

Revanš nije uspio

Osvit - Kr. Mornarica 1:1

Za nedjeljnu igru interes kod domaće publike nije bio veliki (šteta !), zato je i posjet bio slab. Međutim su se naši mornari u svakom pogledu za današnju igru dobro spremili. Doveli su vrlo jaku momčad, žilavu i izdržljivu — doveli su glazbu i došli su sa velikim brojem svojih kibica. Na crvenom terenu sve se je belilo od mornarskih bluza. „Osvitaši« su se našli u novoj sredini. Slabo potpomognuti publikom, bili su prepušteni sami sebi, da kroz 90 časova izdrže blokadu mornara. Slika današnje igre : „Osvit u I. pol., a mornari u II. premoćni. Premoć u I. pol. ne iskorišćuje „Osvit" radi vrlo slabe igre svojih napadača. Izuzetak je gost iz Zagreba, igrač „Viktorije" Rikard Podvinec. On je pokušavao kroz celo vreme igre da sredi malo redove ; delio je sjajne lopte, vrtio se i motao i palio, ali sve bez uspeha. jer je slabo bio potpomognut od suigrača. Još jednom mora se istaći, da napadačima domaćih fali smisao za zajedničku igru. To je i razlog što „Osvit" nije u I. poluvr. zasluženo vodio sa par zgoditaka. Svakako je tome uzrok i odlična igra protivničkog vratara, koji se je najviše isticao.

U II. pol. mornari su gospodari situacije i potpuno dominiraju terenom. Uzrok tome je opet napadno loša igra «Osvitove» srednje linije, koja još uvek ne zna pravo servirati loptu drugovima iz napada. Napad je nemočno čekao dobre lopte od sredine, ova je «plivala» i jadno izgledala (naročito ovo vredi za centarhalfa), a jedino je uža obrana izvršila svoju dužnost bez greške i zato nisu mornari u II. pol. došli do zasluženih zgoditaka i pobede.

Team mornarice dao je vrlo dobru igru. Snažni mladići borili su se sjajno, i prema igri II. pol. zaslužili su pobedu. Momčad ima vrlo dobrih igrača, ali je naročito pohvale vredan vratar, koji se sjajno snalazio u svakoj situaciji i — premda je nepotrebno primio gol — bio je uz domaćeg svog kolegu najbolji čovek u igri. Ova momčad naše mornarice svakako će biti vrlo rado gledana kod nas — jer je igrala fair i disciplinovano. Zato je i ostavila dobar utisak koliko svojom borbenom igrom, toliko i finim držanjem. Zameriti im se može za oštru igru, koja nije bila surova, ali je prema fizičkoj strukturi domaćih igrača bila preoštra, i zato često nedozvoljena.

„Osvit" je i ovoga puta pravio stare greške. Napadači su bili izrazito slabi — oni su svaku lepu kombinaciju gosta iz Zagreba jadno upropastili. U tome se najviše isticao nesposobni igrač na centru. «Osvitova" krila i ovoga puta nisu učinila apsolutno ništa — dobra. — Srednja linija nije u II. pol. uopće postojala. U koliko su se ona dva mališa sa strane i opažala — bilo je to više svojom „igrom na živce". Jedino je uža obrana obavila sjajno svoj posao — i samo njenom zaslugom nijesu mornari izašli pobjednici. Naročito se istakao golman Rončević požrtvovnom i efektnom igrom.

Momenti iz I. pol.: Počinje repriza prošlonedeljne igre : nabijanje. Kasnije stvar postaje malo lepša. „Osvit" pritišće i vratar gostiju stalno se ističe. Odmah u početku sudac (crveno-plavi kostim) energično fućka da opomene i igrače i publiku, da se ovog puta rešio da bude krajnje energičan. Uspeva mu da uhvati igru u svoje ruke — i da ju zadrži do njenog konca. Prvi polučuju zgoditak domaći. Desni napadač nije se snašao pred golom — olako je opalio, vratar je loptu ispustio, a isti se igrač sada snašao i gurnuo ju na pravo mesto. Zgoditak je burno pozdravljen! Čak i glazbom. U nastavku uvek lagana premoć domaćih, ali i gosti izjednačuju jeftinim zgoditkom. Na odmor se ide sa 1:1, i ako bi realna bila cifra u korist „Osvita".

U II. pol. prvih 15 časa mornari su apsolutni gospodari, i uža obrana »Osvita« radi neumorno. Na momente „O." se oslobađa pritiska — zagrebčanin pokušava da sredi igru, ali „Osvitov" napad je danas nemoguć. Srednje linije i ne postoji a jedino ona tri mladića iz krajnje strane rade bez greške. Igra se završava uz premoć mornara koji su zaslužili pobedu nad slabim domaćinom.

Sudac g. Damiani. Vredan svake hvala. Njegova glasna žviždaljka vodila je glavnu i predsudnu reč — i nije bilo nikakvih prigovora, Sudac nedeljne igre bio je svakako najbolji čovek na terenu.

Publika (uglavnom kibici mornara) bila je također odlična. Bučno je navijala — povlađivala i bez protesta pokoravala se umesnim odlukama sučevim. Bila je to u svakom pogledu sportska publika.

Objektivna publika — objektivan sudac — igrači pristojni — to su odlike pri nedeljnoj igri. Šteta da domaće publike nije bilo više...

L.

Gravljan (Tijesno) — Podofic.-avijatičari (Vodice) 6:3 (3:0)

U nedjelju se održala utakmica između gornjih klubova i završila se sigurnom pobjedom Gravljana. Interes za ovu utakmicu bio je veliki, jer je prisustvovalo oko 1000 gledalaca, Sudio je dobro g. Dr. Drago Kulušić.

Ovo je već druga pobjeda ovog novo-osnovanog kluba te će ovaj vjerovatno zauzimati jedno od prvih mjesta u provinciji.

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR
KUĆA UTEM. GOD 1861
ZDRAVSTENI GORKI LIKER SVJETSKOG GLASA
VLAHOV
proizvadja jedino
R. VLAHOV
ŠIBENIK

Student tehnike konstrukter uspjelog aviona

Nekidan je na zagrebačkom aerodromu uz veliko učešće publike obavljeno krštenje aviona „Lastavica", kojeg je po vlastitim nacrtima izgradio student zagrebačke visoke tehnike Tvrtko Paskievič, sin Dra Peroslava Paskievića, bivšeg gen. tajnika trgovačke komore. Njegov aparat izradjen je od čelika, prevučen platnom, ima raspon krila od 11 metara, dužinu trupa od 7 m, težina ukupno sa motorom od 85 HP iznosi 450 kg bez posade, a postizava maksimalnu brzinu od 200 km na sat. Aparat je propisno preispitan, te pronadjen dobrim, a od zrakoplovne komande u Novom Sadu dobio je svjedodžbu plovidbenosti i ondje propisno registriran. Pokusni let Zagreb - Beograd izvršen je u 2 s. 08 č.

Rijetka prigoda! Prodaje se solidna novogradnja sastoječa se od dva sprata, prizemlja sa potkrovjem i oborom. Ista ima sav moderni komfor, te se nalazi na sasvim zračnom i sunčanom položaju, pružajući krasan vidik na more. Obratiti se uredništvu,

Prodaje se vrlo jeftino kuća dvokatnica sa prizemljem, dvorištem, terasom i svim komforom.
Obratiti se : Tiskari E. Vitaliani i Sin.

Šibenik dne 12 jula 1934.

Do malo dana ostavlja Šibenik i prelazi na novu dužnost u Zagreb gosp. Svetislav Marković žandarmerijski major, koji je pred nekoliko dana promaknut u čin potpukovnika i premješten u Zagreb. Moramo istaknuti da gosp. Svetislav Marković ostavlja u čitavom Šibeniku najprijatniju uspomenu, jer je znao, da svojim ophodjenjem osvoji svestrane simpatije svih nas u Šibeniku i u okolici, kao i onih, koji nijesu tako često s njime u dodir dolazili, jer su čuli za njegov neobično ispravan rad, koji je išao za tim, da se nitko nemože da potuži, i da svak bude zasluženo zaštićen. Iskreno moramo podvući, da pored gosp. Svetislava Markovića imamo sreskog načelnika gosp. Broza i predstojnika državne policije gosp. Zaklanovića, koji također zbog svoga ispravnoga rada, uživaju nepodjeljene simpatije i priznanja. Gosp. Svetislav Marković za vreme svoga boravka u Šibeniku nije žalio ni truda ni muke, da svojoj vrlo delikatnoj dužnosti pot puno odgovori, a da ipak ostane ne samo na svojoj visini, nego čak bude od sviju jednako poštovan i iskreno obljubljen. Dovoljno je napomenuti njegov požrtvovni i teški rad oko čišćenja ustaške organizacije, koja je u cilju rušenja ove naše velike i ljubljene države, prenosila oružje i municiju iz jednoga grada susjedne inostrane zemlje. Pa ako su sve niti te organizacije pohvatene, a sami članovi mahom pohapšeni i raztureni, i da se na koncu u našim krajevima definitivno pročistilo u tome pogledu, to se jedino ima da zahvali gosp. Svetislavu Markoviću, koji je čitavu stvar skrupolozno iztražio i u nju unjeo potpuno svijetlo. Gosp. Svetislav Marković žandarmerijski potpukovnik iza dvije godine i nekoliko mijeseci svoga boravka u Šibeniku, do malo dana odlazi na novu dužnost kao inšpektor žandarmerije za čitavu Savsku banovinu, pak mu ovom prilikom želimo sretan put i dug i prijatan boravak u Zagrebu, uz želje, da njegov rad bude kao i do sada od koristi državi i narodu.

— P. —

BIOGRAD

Pripreme za proslavu dana J. S.

Općina i Mj. Odbor Jadranske straže uputili su molbu J. S. u Splitu da ona interveniše kod Jadranske plovidbe u Sušaku kako bi se bar za ovu nedjeljnu proslavu dozvolilo upotrebljavanje brzih pruga br. 1 i 2 kada će biti toliko izletnika koji će htjeti da po svršetku koncerta i zabave otidu za Šibenik i Split.

— —

Bilo bi dobro da Jadranska Plovidba za taj dan priredi izlet iz Sali parobrodom koji se već nalazi tamo, tako da bi njime mogli doći i prijatelji J. S. iz Iža i t. d., parobrod iz Preka mogao bi također uzeti i članove iz Privlake, Zatona i Dikla.

— —

Ovde se vrše velike pripreme za nedjeljnu proslavu. Rad oko kićenja varoši općina je povjerila g. Ing. Saveriju Baraniu. Iluminacija će se provesti duž obale, i na vrhovima brda svih 14 mijesta općine Biograd, tako da će biti obasjan cijeo Pašmanski i Biogradski kanal. Sav potrebit materijal za električnu rasvjetu stavila je Općina Split na raspoloženje.

— —

U okviru proslave dana Jadranske Straže u Biogradu u Hotelu „Ilirija" priređuju se dva velika koncerta 21 i 22 t. mj. uz sudjelovanje g-đe Lize Popove primadone Beogradske opere ; g-đe Ninković Grozano članice Beogradske opere ; g-đice Sofije Pininske primadone Waršavske opere ; Gospode: Petar Raićev prvi tenor — Zagreb ; Pavel Holodkov prvi bariton — Beograd ; Leon Mirković prvi bariton — Zagreb ; prof. Julio Bettetto primarni pjevač (bas) — Ljubljana ; g. Voja Mihajlović prati na klaviru. Aranžer je gosp. M. Marković. Kao što se vidi sudjeluju prvoklasne snage te će ovi koncerti biti sigurno odlično po sijećeni.

· 13-VII · 1934.

U Biogradu je vrlo živo. Stranaca ima svakim danom sve više, tako da su hoteli skoro puni. U lijepo uređenom Hotelu „Europi" ima puno gostiju i između ostalih nalaze se : g. Ministar Dr. B. Anđelinović, i njegov lični sekretar g. Ing. Manfred Paštrović ; g. Oton Župančić pjesnik i upravnik Narodnog kazališta u Ljubljani sa porodicom ; g. prof. Julio Bettetto direktor drž. konzervatorima u Ljubljani sa suprugom. G. Dr. Jaroslav Svoboda drž. odvjetnik sa familijom iz Nitri (Čehoslovačka), g. Ing. Viktor Perfanov iz Moskve, sa kćerkom ; g. Ivan Kraus veletrgovac iz Zagreba sa suprugom ; Dr. Srećko Zanela liječnik iz Zagreba sa familijom i t. d.

POKUĆSTVO
NA OTPLATU I BANKOVNE KNJIŽICE DOBIJETE SAMO U NOVOOTVORENOM SKLA-
— DIŠTU POKUĆTVA —
kraj crkve sv. Frane u Šibeniku
O. GRABOVAC
zastupstvo i komisiono skladište

Širite „Narodnu Tribunu"

Štampa i vlasništvo: Odlik. Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN, Šibenik — Odgov. urednik, Hamilkar Vitaliani